

Brüsszel, 2026. július 3.
(OR. en)

11123/26

ECOFIN 913
UEM 317
SOC 442
EMPL 244
COMPET 857
ENV 833
EDUC 299
ENER 455
JAI 893
GENDER 130
JEUN 173
SAN 531
ECB
EIB

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Horvátország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2026) 211 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott, és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által véglegesített szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Horvátország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

mivel:

- (1) Az (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: EUMSZ) meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában.
- (2) 2025. november 25-én a Bizottság elfogadta a Horvátország 2026. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt. A Bizottság ugyanezen a napon az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2026. évi jelentést, amelyben Horvátországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2026. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2026. április 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást², 2026. március 9-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést és a humán tőkéről szóló ajánlást.
- (3) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az Unió globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű – a közzététele óta – információforrásként szolgál az európai szemeszter keretében végzett munkához, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon az EU stratégiai céljaival, és olyan egységes megközelítést alkot a gazdasági kormányzást illetően, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

² HL C, C/2026/2434, 2026.4.28., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>

- (4) 2026-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)³ végrehajtásával párhuzamosan valósul meg, amely immár az utolsó szakaszába lépett. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek a kohéziós politikai forrásokkal együtt kulcsfontosságúak az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervekkel szemben elvárás volt, hogy hatékonyan kezeljék a legutóbbi ciklusok során kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét, és az európai kohéziós politika keretében finanszírozott programoknak is figyelembe kellett venniük az országspecifikus ajánlásokat. Az RRF végének közeledtével továbbra is alapvető fontosságú, hogy a tagállamok fenntartsák az RRF keretében támogatott és végrehajtott reformokat és beruházásokat, valamint építsenek azokra; ez mindenekelőtt azon reformokra és beruházásokra vonatkozik, amelyek hozzájárulnak az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez.
- (5) A Bizottság 2026. június 3-án közzétette a Horvátországra vonatkozó 2026. évi országjelentést. Ebben értékelte a 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Horvátország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Horvátország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Horvátország előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Horvátország milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság értékelése és ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét⁴. A terv a 2025–2028-as időszakot fedi le, és négy évre elosztott költségvetési kiigazítást irányoz elő. A Tanács a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 6,4 %, 2026-ban 4,9 %, 2027-ben 4,1 %, 2028-ban pedig 3,7 %. Ez a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő maximális kumulatív növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 26,2 %, 2026-ban 32,3 %, 2027-ben 37,8 %, 2028-ban pedig 42,9 %.
- (7) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A Bizottság felkérte a tagállamokat arra, hogy összehangoltan aktiválják a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezését a védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében⁵, és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. Horvátország kérése nyomán a Tanács 2025. július 8-án a Bizottság ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben engedélyezte Horvátország számára, hogy eltérjen a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátáitól⁶. A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása által érintett időszak (2025–2028) lehetővé teszi Horvátország számára, hogy felülvizsgálja a kormányzati kiadások prioritási sorrendjét vagy növelje az államháztartási bevételeket annak érdekében, hogy a védelmi kiadások tartós megemelése középtávon ne veszélyeztesse a költségvetési fenntarthatóságot.

⁴ A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Horvátország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C, C/2025/638, 2025.2.10., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁵ A Bizottság közleménye – A megnövekedett védelmi kiadások kezelése a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében, Brüsszel, 2025.3.19., C(2025) 2000 final.

⁶ A Tanács ajánlása (2025. július 8.) a nettó kiadásoknak a Tanács által az (EU) 2024/1263 rendelet alapján meghatározott maximális növekedési rátájától való eltérés Horvátország számára történő engedélyezéséről (A nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválása), (HL C, C/2025/3967, 2025.8.20., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3967/oj>).

- (8) Horvátország 2026. május 7-én benyújtotta az elért eredményekről szóló, 2026. évi éves jelentését⁷, amely a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájának betartását, valamint az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban megjelölt fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását taglalja. Horvátországnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépültek.
- (9) A reál-GDP 2025-ben 3,4 %-kal nőtt, a HICP-infláció pedig 4,4 % volt. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2026-ban 2,7 %-kal, 2027-ben pedig 2,5 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2026-ban 4,6 %, 2027-ben pedig 2,7 % lesz.
- (10) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján⁸ Horvátország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2024. évi 2,3 %-ról 2025-ben 3,0 %-ra nőtt. A hiány 2025. évi növekedése főként a nemzeti finanszírozású beruházások, a közszférabeli bérek és a szociális támogatási kiadások növekedését tükrözi. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 2,9 %-ának, 2027-re pedig a GDP 2,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít.
- (11) A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal⁹ 2025-ben expanzív volt, a GDP 1,6 %-ának megfelelő mértékben. Az előrejelzés szerint 2026-ban és 2027-ben egyaránt restriktív lesz, a GDP 0,3 %-ának, illetve 0,9 %-ának megfelelő mértékben.

⁷ Az elért eredményekről szóló 2026. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en

⁸ Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

⁹ A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal a következők különbözeteként mérhető: i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat azonban tartalmazó elsődleges kiadások változása.

- (12) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján¹⁰ Horvátország GDP-arányos államadóssága a 2024 végi 57,4 %-ról 2025 végére 56,3 %-ra csökkent. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2026 végére 55,9 %-ra, 2027 végére pedig 55,6 %-ra fog csökkenni.
- (13) Az Eurostat adatai alapján¹¹ Horvátország védelemre fordított államháztartási kiadásai 2025-ben összesen a GDP 1,5 %-át tették ki, ami a 2021-es referenciaévhez képest GDP-arányosan 0,5 százalékpontos növekedést jelent. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint ezek a kiadások 2026-ban a GDP 1,6 %-át teszik ki, ami 2021-hez képest GDP-arányosan 0,6 százalékpontos növekedésnek felel meg¹².
- (14) Az Unió továbbra is szembesül az energiaellátási zavarok és a fokozott áringadozás kockázatával, amit tovább súlyosbítanak a globális olaj- és gázpiacokat érintő geopolitikai feszültségek. A 2022–2023-as energiaválság tapasztalatai azt mutatják, hogy a széles körű és nem célzott intézkedések jelentős költségvetési terhekkel járnak, valamint szociális és gazdasági szempontból nem hatékonyak. A közel-keleti háború 2026. februári kitörése óta Horvátország költségvetés-politikai intézkedéseket fogadott el a magas energiaárak háztartásokra és vállalkozásokra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében¹³. Ezek közé tartozik a dízelüzemanyagra kivetett jövedéki adó nem célzott csökkentése 2026. május 18-ig, valamint a tömegközlekedés, a mezőgazdaság, a halászat, az akvakultúra és az energiaigényes iparágak célzott támogatása 2026. szeptember 30-ig. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint az említett intézkedések a költségvetést 2026-ban várhatóan a GDP 0,1 %-ával fogják terhelni. A Bizottság becslései szerint, ha ezek az intézkedések 2026 végéig hatályban maradnának, költségvetési terhük 2026-ban a GDP 0,2 %-át tenné ki.

¹⁰ Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

¹¹ Eurostat, *government expenditure by classification of functions of government (COFOG)* (államháztartási kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint).

¹² A védelmi kiadások NATO szerinti fogalommeghatározása eltér a COFOG szerinti fogalommeghatározástól. Továbbá eltérések fordulhatnak elő a kiadások – különösen a katonai felszerelésekkel kapcsolatos kiadások – elszámolásának időpontja következtében is, mivel a NATO-n belüli jelentéstétel nem a nemzeti számlák szabályait követi az elszámolás időpontja tekintetében.

¹³ Ez a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzésének zárónapján (2026. május 4.) fennálló helyzetet tükrözi.

- (15) A Bizottság számításai alapján Horvátországban a nettó kiadások 2025-ben 10,9 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig kumulatíván 30,1 %-kal nőttek. A nettó kiadások növekedése 2025-ben meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, évesítve, GDP-arányosan 1,8 %-os eltérést eredményezve. A 2024. és 2025. évet együtt vizsgálva a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája is meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, összesen GDP-arányosan 1,4 %-os eltérést eredményezve. Figyelemmel a nemzeti mentesítési rendelkezés által a védelmi kiadások növelése tekintetében biztosított rugalmasságra, a nettó kiadások kumulatív eltérése a GDP 0,9 %-át teszi ki.
- (16) A Bizottság számításai alapján Horvátországban a nettó kiadások 2026-ban várhatóan 5,7 %-kal nőnek, a 2024., a 2025. és a 2026. évet együtt vizsgálva pedig kumulatíván 37,5 %-kal. A nettó kiadások előrejelzett növekedése 2026-ban meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, és éves szinten a GDP 0,3 %-át marginálisan meghaladó eltérésnek felel meg. A 2024., a 2025. és a 2026. évet együtt vizsgálva a nettó kiadások előrejelzett kumulatív növekedési rátája is meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, összesen GDP-arányosan 1,6 %-os eltérést eredményezve. Figyelemmel a nemzeti mentesítési rendelkezés által a védelmi kiadások növelése tekintetében biztosított rugalmasságra, a 2024., a 2025. és a 2026. évet együtt vizsgálva a nettó kiadások előrejelzett kumulatív eltérése a GDP 1,0 %-át teszi ki.

- (17) Az elkövetkező években az államháztartásra egyre nagyobb nyomás fog nehezedni a termelőberuházásokra, a népesség elöregedésére, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, a védelemre, a kettős átállásra és más, egymással versengő prioritásokra irányuló növekvő kiadási igények miatt. Ezért indokolt, hogy Horvátország javítsa a közkiadások minőségét és hatékonyságát, valamint a növekedést ösztönző beruházások prioritásként való kezelését, többek között helyi szinten is. Bár Horvátország előrelépést tett költségvetési keretrendszer megerősítése terén – többek között a Pénzügyminisztériumon belül 2022-ben létrehozott, a kiadási felülvizsgálatával foglalkozó egység révén –, a kiadások felülvizsgálatának hatóköre és átláthatósága továbbra is korlátozott. A kiadási felülvizsgálatokat hasznos eszközként ismerik el a hatékonyságnövekedés és a programok közötti átfedések azonosításához, és az ennek eredményeként elért megtakarításokat át lehetne csoportosítani az újonnan felmerülő – például a fentiekben kiemelt – költségvetési kihívások kezelése céljából. Az egészségügy és az oktatás olyan ágazatok, ahol Horvátország kiterjesztheti a kiadási felülvizsgálatok alkalmazását, mivel a kiadások viszonylag magasak, de az eredmények viszonylag alacsonyabbak, mint a hasonló tagállamokban. A közigazgatás munkaerő-gazdálkodásának átfogó felülvizsgálata is indokolt, tekintettel a növekvő állami foglalkoztatásra és a kritikus központi kormányzati funkciókban tapasztalható tartós létszámhiányra. Ez arra utal, hogy az erőforrások elosztása nem hatékony, amit célzott munkaerő-optimalizálással és stratégiai átcsoportosítással lehetne kezelni. Horvátországban emellett összességében alacsony a biztosítási fedezet az éghajlati kockázatok tekintetében. A károk megtérítésére ezért eseti alapon kerül sor. A megfelelő finanszírozás további biztosítása érdekében Horvátország jobban integrálhatná az éghajlattal kapcsolatos költségvetési kockázatokat a költségvetési tervezésbe.

- (18) Az „Adóztatás 2.0” reform keretében 2026 januárjában bevezetett kötelező e-számlázás, valamint az adóigazgatás folyamatban lévő digitális átalakítása hozzá fog járulni az adóügyi megfelelés javításához és a feketegazdaság visszaszorításához: a 2026 első negyedévére vonatkozó adatokban már megfigyelhetők a pozitív tendenciák. Ugyanakkor Horvátország jelentős bevételektől esik el az adókiadások miatt, amelyek 2023-ban a GDP több mint 4 %-át tették ki. Ezenkívül az adókiadások nem mindig hatékonyak a kitűzött szakpolitikai célkitűzések elérése szempontjából. Úgy tűnik például, hogy a személyi jövedelemadóval kapcsolatos kiadások, különösen a családi támogatás, inkább a magas jövedelemmel rendelkezőknek kedveznek. Előfordul, hogy a hozzáadottérték-adóval (héta) kapcsolatos adókiadások sem hatékonyak és nem irányulnak megfelelően az egyenlőtlenségek csökkentésére: különösen a szállodákra és éttermekre vonatkozó csökkentett héa-kulcsnak van regresszív hatása. Végül, a bonyolult feltételek alááshatják a társaságiadó-kiadások hatékonyságát, ami arra utal, hogy lehetőség van bizonyos adókiadásoknak és azok kezelésének egyszerűsítésére. Horvátország előnyére válna az adókiadások átfogó felülvizsgálata annak érdekében, hogy azonosítsa és átalakítsa azokat, amelyek nem érik el hatékonyan a kitűzött szakpolitikai célkitűzéseket, ideértve a jövedelem újraelosztását vagy a környezetvédelmi ösztönzőket.
- (19) Horvátország tágabb értelemben is javíthatná az adórendszer hatékonyságát és progresszivitását, többek között az ingatlanadó kialakításának megerősítésével. Fontos lépésekre került sor az ingatlan vagyontárgyakra vonatkozó adózás közelmúltbeli reformjával. A jelenlegi keret hatálya azonban továbbra is korlátozott, mivel csak az üres és másodlagos ingatlanokra vonatkozik, és elsősorban az elhelyezkedésen és a méreten, nem pedig a piaci értéken alapul. Egy piaci értéken alapuló komponens bevezetése és az adóalap fokozatos kiterjesztése az ingatlanok szélesebb körére – az adófizetők fizetőképességének megfelelő figyelembevételével mellett – hozzájárulna a bevételek növeléséhez, valamint az adóteher igazságosabb és hatékonyabb elosztásához. Ezenkívül erősítené azokat az ösztönzőket, amelyek a nem lakott lakások lakáspiaci megjelenését célozzák.

- (20) A helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus, érdemi és időben történő bevonása továbbra is alapvető fontosságú a széles körű szerepvállalás biztosításához és ezáltal az uniós finanszírozási eszközök sikeres végrehajtásához, valamint az európai szemeszter összefüggésében is.
- (21) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA), az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) és a Kohéziós Alapból (KA) nyújtott támogatásokból finanszírozott kohéziós politikai programok végrehajtása Horvátországban mind a projektek kiválasztása, mind a kifizetések tekintetében az uniós átlagnál jobb ütemben halad. Fontos, hogy megőrizzük a jelenlegi lendületet, miközben maximalizáljuk a beruházások helyszíni hatását. Horvátország a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése érdekében. Mindazonáltal egyes területeken további erősítésre lehet szükség, többek között a társadalmi befogadással, az intézményi kitagolással, a közlekedés dekarbonizációjával és a megújuló energia alkalmazásával, valamint a körforgásos gazdasággal kapcsolatban. Ugyanakkor Horvátországnak fel kell gyorsítania az IÁA végrehajtását, mivel a források folyósítása 2026 végéig esedékes. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a Horvátország által a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálata során azonosított új beruházásokat – különös tekintettel azokra, amelyek a félidős felülvizsgálatról szóló rendeletben¹⁴ meghatározott öt prioritáshoz kapcsolódnak – gyorsan és hatékonyan valósítsák meg.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/1914 rendelete (2025. szeptember 18.) az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról.

- (22) Horvátország számos, egymással összefüggő területen szembesül kihívásokkal, ideértve a szétagolt állami kutatási és innovációs ágazatot, az összetett irányítási struktúrákat, valamint a szabályozási terhekkel, hosszadalmas engedélyezési eljárásokkal és az Unióban leghosszabb ideig tartó, vállalkozások közötti fizetési időszakokkal hátráltatott üzleti környezetet. A vidéki területek és szigetek digitális infrastruktúrája elmarad az uniós átlagtól. A körforgásos gazdaság, az épületek felújítása és a megújuló energiaforrások bevezetése terén elért előrelépés továbbra is korlátozott, amit a szétagolt közigazgatási eljárások még tovább nehezítenek. Szociális szempontból a szegénység és a jövedelmi egyenlőtlenség továbbra is magas, ágazatokon átívelően tapasztalható munkaerő- és készséghiány, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés egyenlőtlen, különösen a vidéki területeken, és a lakhatás megfizethetősége továbbra is aggodalomra ad okot, különösen a nagyvárosokban és a part menti régiókban.
- (23) Horvátország kutatási és innovációs (K+I) teljesítménye folyamatosan javul, de az előrehaladást tartós strukturális kihívások hátráltatják, különös tekintettel az állami K+I ágazat rendkívüli szétagoltságára. E szervezetek nagy száma felhígítja az erőforrásokat és akadályozza az együttműködést, ami csekélyebb kutatási eredményekhez vezet, valamint csökkenti az üzleti szféra és a tudományos körök közötti együttműködéssel és technológiatranszferrel kapcsolatos lehetőségeket. A K+I rendszer irányítása továbbra is összetett, a szakpolitikai felelősségi körök több szervezet között oszlanak meg, ami kihívást jelent a tervezés és a végrehajtás szempontjából. Habár Horvátország a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében reformokat hajt végre az állami kutatóintézetek számának csökkentése céljából, előnyös lenne növelni ezen erőfeszítések hatókörét, ambíciószintjét és végrehajtási ütemét. A K+I teljesítmény terén továbbra is fennállnak regionális egyenlőtlenségek: a K+I tevékenységek nagy része Zágrábban zajlik, míg a kiválasztott regionális központok célzott támogatása – beleértve az ipari átalakulással való szoros kapcsolatot is – segítene javítani a többi régió teljesítményén. A K+F közkiadások GDP-arányos szintje továbbra is az uniós átlag alatt van, és az elmúlt években stagnált. A vállalkozások K+F kiadásainak aránya és az innovációs programok vállalkozások általi elterjesztése ugyancsak továbbra is jóval elmarad az uniós átlagtól, különösen egyes régiókban, ami hozzájárul a feldolgozóipar optimálistól elmaradó teljesítményéhez és alacsony termelékenységéhez. A vállalkozások K+F tevékenységeinek biztosított állami támogatás korlátozott és szétagolt, és a technológiatranszferrel kapcsolatos tevékenységek továbbra is alacsony szinten maradnak.

- (24) Horvátország finanszírozási környezetét továbbra is túlnyomórészt bankok támogatják, míg a háztartások tőkepiacokon keresztüli megtakarításait is magában foglaló piaci alapú finanszírozás a vállalkozások finanszírozásában viszonylag kisebb szerepet játszik a közvetlen lakossági részvétel továbbra is alacsony szintje miatt, annak ellenére, hogy a közelmúltban pozitív tendenciák figyelhetők meg, beleértve a zágrábi tőzsdén lezajlott sikeres első nyilvános részvénykibocsátásokat és a lakossági befektetők állampapírok iránti érdeklődését. A belföldi intézményi befektetők, például a nyugdíjalapok és a biztosítók korlátozott szerepet vállalnak az innovatív vállalkozások finanszírozásában. A hazai tőkepiacok viszonylag kis mérete és likviditása, valamint a növekvő, de korlátozott kockázatitőke- és magántőke-finanszírozás tovább súlyosbítja az innovatív vállalkozások finanszírozási hiányát. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében végrehajtott reformok – beleértve a tőkepiacok fejlesztésének stratégiai keretét is – a finanszírozási lehetőségek diverzifikálásának előmozdítására irányulnak. További előrelépésre van szükség a lakossági befektetők tőkepiaci részvételének fokozása terén a pénzügyi tudás javítása és a befektetési termékek hozzáférhetőbbé tétele révén, javítva a kockázati tőke és a magántőke környezetét – ideértve az intézményi befektetők részvételének ösztönzését is –, valamint javítva a tőzsde vonzerejét és az általános befektetési környezetet a tőzsdén jegyzett vállalatok jobb vállalatirányítása révén.

- (25) A versenyképességi iránytűben meghatározottak szerint valamennyi uniós, nemzeti és helyi intézménynek komoly erőfeszítéseket kell tennie a szabályok egyszerűsítése és az adminisztratív eljárások felgyorsítása érdekében. A Bizottság ambiciózus célokat tűzött ki e tekintetben: ezek szerint az összes vállalat vonatkozásában legalább 25 %-kal, a kkv-k esetében pedig legalább 35 %-kal kell csökkenteni az adminisztratív terheket. A Bizottság továbbá új eszközöket hozott létre e célok elérése érdekében, ideértve a meglévő uniós jogszabályok szisztematikus stressztesztjét és az érdekelt felekkel folytatott párbeszéd javítását is. Horvátországban a vállalatok 66 %-a számolt be arról, hogy a közigazgatási eljárások összetettsége korlátot jelent a horvátországi üzleti tevékenységük során. A strukturális kihívások továbbra is rányomják bélyegüket Horvátország üzleti környezetére, mivel a munkaerő- és szakemberhiány, a szabályozás összetettsége és a közigazgatás hatékonyságának hiánya jelentősen korlátozza a beruházásokat és a növekedést. Az engedélyezési eljárások továbbra is különösen megterhelőek, az építési és környezetvédelmi engedélyek beszerzéséhez szükséges hosszú időtartammal, többek között a feldolgozóipar területén megvalósuló üzemépítési és dekarbonizációs projektek esetében, amihez az eljárások különböző hatóságok közötti széttagoltsága és a digitális nyilvántartások közötti interoperabilitás korlátozottsága társul. A vállalkozások közötti késedelmes fizetések helyzete romlott, és Horvátországban volt a leghosszabb a vállalkozások közötti átlagos fizetési határidő az Unióban. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő, a közigazgatás digitalizálására, a verseny előmozdítására és az eljárások egyszerűsítésére irányuló intézkedések jelentős előrelépést jelentenek. Előnyös lenne azonban növelni a szabályozás egyszerűsítésének és a közigazgatás korszerűsítésének hatókörét, ambíciószintjét és végrehajtási ütemét.
- (26) További előrelépésre van szükség az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása terén is, mivel a polgári és kereskedelmi bíróságok előtt folyó eljárások továbbra is a leghosszabbak közé tartoznak az Unióban. Az elmúlt években Horvátország előrehaladást ért el a reformok és beruházások terén, ideértve az igazságszolgáltatás digitalizálását, amit a helyreállítási és rezilienciaépítési terv is erőteljesen támogatott. Horvátország azonban továbbra is azon tagállamok közé tartozik, ahol a legjelentősebb a polgári és kereskedelmi ügyek hátraléka és leghosszabb az ügyek időtartama. Mivel ez hatással van az üzleti környezetre és a versenyképességre, előnyös lenne, ha Horvátország tovább javítaná a polgári és kereskedelmi bírósági ügyek rendezésének hatékonyságát, különösen további reformok végrehajtása révén, többek között az ügykezelés esetleges reformjai által.

- (27) Horvátország területi széttagoltsága rontja közigazgatása hatékonyságát és fokozza a regionális egyenlőtlenségeket. Egyensúlytalanság tapasztalható a felelősségi körök és az erőforrások, valamint a helyi szintű közigazgatási és pénzügyi kapacitás között a finanszírozás felhasználása és a minőségi szolgáltatások nyújtása tekintetében. Ez hozzájárul a biztosított közszolgáltatások egyenlőtlen minőségéhez, és növeli az igazgatási költségeket, mivel sok kis helyi önkormányzat nem rendelkezik a szolgáltatások nyújtásához szükséges kellő pénzügyi és igazgatási erőforrással. Bár a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések pénzügyi ösztönzőket biztosítottak a helyi önkormányzati egységek összevonásának ösztönzéséhez, ezen ösztönzők igénybevételénél azonban továbbra is főként a funkciók összevonására összpontosítanak, amelynek korlátozott hatása van a tényleges összevonásokra. Előnyös lenne bővíteni az ösztönzők körét, és ehhez kapcsolódóan esetleg jogalkotási lépéseket tenni a tényleges összevonások elterjedésének biztosítása érdekében. Ezenkívül a közszolgáltatások minőségének javítását segíthetné, ha helyi szintre átvinnék a nemzeti szintű erőfeszítéseket, mint például az átlátható javadalmazási rendszer bevezetését, valamint a kompetenciaalapú felvételi és előléptetési rendszert.
- (28) A vidéki területek és szigetek széles sávú lefedettsége elmarad az uniós átlagtól. Bár 2025-ben 36 %-ra csökkent a digitális infrastruktúrát akadályként megjelölő horvát vállalkozások aránya, a nagyon nagy kapacitású hálózatok (VHCN) lefedettsége (78,9 %) és a vidéki VHCN-lefedettség (49,1 %) továbbra is elmarad az EU-átlagtól, amely e tekintetben 82,5 % és 61,9 %. Jelentős lemaradás tapasztalható a vidéki területek felhasználói végpontig kiépített optikai szál hálózata (FTTP) terén, amely 44,4 %-kal jóval elmarad az 58,8 %-os uniós átlagtól, valamint a középfrekvenciás 5G lefedettség terén, amely a vidéki területeken csupán 8,5 %-ot ér el, szemben a 26,2 %-os uniós átlaggal. A vidéki és elővárosi települések széles sávú és felhordó infrastruktúrájának kiépítését célzó projektek végrehajtása során fennálló késedelmek, a fennmaradó finanszírozási hiány, valamint a strukturális szűk keresztmetszetek – például a bonyolult engedélyezési eljárások, a területrendezési korlátok és az örökölt infrastruktúrával kapcsolatos megoldatlan problémák – késleltetik a digitális átállást.

- (29) 2025-ben Horvátországban volt a hatodik legmagasabb nagykereskedelmi villamosenergia-ár az Unióban, ami gátolta a költségalapú versenyképességet, a dekarbonizációt és a villamosítást. A telepített napenergia-kapacitás erőteljesen nőtt, de a napenergia részesedése a villamosenergia-termelésben továbbra is alacsony, kevesebb mint 8 %. Ennek fényében az új megújulóenergia-kapacitások és a nem fosszilis alapú rugalmassági megoldások gyorsabb kiépítése segíthet csökkenteni a magas nagykereskedelmi villamosenergia-árakat. 2026. április 27-én a horvát energiaügyi szabályozó hatóság aktualizálta a hálózati csatlakozási díjakat, amelyek felgyorsíthatják a megújuló energia elterjedését. A megújuló energia – többek között a zöld hidrogén – elterjedésének további támogatása hozzájárulhat a horvát ipar magas kibocsátásintenzitásának csökkentéséhez, különösen, ha az az ipar dekarbonizációjára irányuló koherens intézkedéscsomag részét képezi, amely többek között magában foglalja a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású ipari termékek iránti kereslet előmozdítását is. A horvát helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt beruházásokon túl a villamosenergia-hálózatba irányuló beruházások növelése döntő fontosságú lesz a megújuló energia horvátországi elterjedésének előmozdítása szempontjából. Rövid távon ehhez olyan intézkedésekre lesz szükség, amelyek ösztönzik a hibrid tárolást és a megújulóenergia-projektek. 2024-ig a háztartási fogyasztók 34 %-ánál telepítettek intelligens fogyasztásmérőket, ami jelentősen elmarad a 80 %-os uniós célkitűzéstől. Ahhoz, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni a megújuló energia fokozott elterjedését, a fogyasztók szerepvállalásának növelése és a keresletoldali válasz előmozdítása érdekében a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedéseken, valamint a dinamikus szerződéseken túlmenően jelentős finanszírozásra lesz szükség az intelligens fogyasztásmérők bevezetéséhez. A megújuló energiaforrásokról szóló, 2025. évi törvény részeként korlátozott lépéseket tettek a megújuló energiával kapcsolatos adminisztratív eljárások egyszerűsítésére, de az engedélyezési és hálózati csatlakozási eljárások továbbra is széttagoltak, illetve egyes esetekben nem egyértelműek. Az engedélyezés és a hálózati csatlakozás további egyszerűsítése a fotovoltai rendszerek többlelakásos épületeken és energiaközösségekben történő elterjesztésében is segíthetne, mivel az elterjedés továbbra is elhanyagolható, az eljárások pedig nehézkesek.

- (30) Energiahatékonyság-javító intézkedésekre van szükség az uniós finanszírozási keret által adott pozitív lendület fenntartásához és a következők terén elért előrehaladás felgyorsításához: i. épületek energetikai felújítása; ii. energiahatékony lakások, különösen megfizethető és szociális lakások biztosítása; valamint iii. a gáz- és olajkazánok hőszivattyúkkal és más hatékonyabb és környezetbarátabb megoldásokkal való felváltása. Az uniós finanszírozáson túlmenően azonban fokozott erőfeszítésekre van szükség az épületek dekarbonizációjára vonatkozó célok eléréséhez, tekintettel arra, hogy az épületállomány nagy része még felújításra szorul, különös tekintettel a többlakásos épületekre. A felújítási programokat elsősorban vissza nem térítendő támogatások révén valósítják meg, ami jelentős magánberuházási hiányt eredményez, és 2019 és 2024 között hozzájárult a korlátozott lakossági energiamegtakarításhoz. Ezért a vissza nem térítendő támogatásoktól való általános függés csökkentése és a pénzügyi eszközökre való átállás maximalizálhatja a közpénzek hatását, míg a vissza nem térítendő támogatást célzottabban a legkiszolgáltatottabb helyzetű háztartásokra és a nem energiahatékony épületekre lehetne fordítani.

- (31) Horvátországban a közúti közlekedés a leggyakrabban használt közlekedési mód mind a személy-, mind az áruszállítás tekintetében, és kibocsátása 2005 óta 42 %-kal nőtt, ami az egyik legnagyobb növekedés az Unióban. A horvát helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politika keretében megvalósuló reformok és beruházások már most is hozzájárulnak a vasúti infrastruktúra korszerűsítéséhez, a zöld közlekedés előmozdításához és az intelligens közlekedési rendszerek kiépítéséhez. Mindazonáltal továbbra is folyamatos erőfeszítésekre van szükség. A közlekedési infrastruktúra és a vasúti járművek korszerűsítése, a tömegközlekedés igénybevételének növelése és környezetbaráttá tétele, a városi területeken a különböző közlekedési módok integrálása, az aktív mobilitás előmozdítása, valamint az intelligens közlekedési rendszerek bevezetése jelentős mértékben hozzájárulhat a közlekedési ágazat dekarbonizációjához, továbbá csökkentheti a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget és a városi központok légszennyezését. A kibocsátásmentes járművek elterjedésének előmozdítása – többek között a vállalati autókra vonatkozó célzott adózási ösztönzők és a városi területek töltőinfrastruktúrájának a jobb működőképesség, megfizethetőség és hozzáférhetőség érdekében való megerősítése révén – hozzájárulhat az elektromos járművek arányának növeléséhez, amely 2025-ben továbbra is az egyik legalacsonyabb volt az Unióban. 2024-ben Horvátországban volt messze a legalacsonyabb a megújuló energia részaránya a közlekedésben az EU-ban, miután 2022-ben csökkenés következett be a bioüzemanyagokra vonatkozó szabályok miatt, amelyek csökkentették az üzemanyag-forgalmazókra kiszabott szankciókat, ha nem keverték a bioüzemanyagokat a közlekedési célú üzemanyagokba. A szankciók ideiglenes csökkentése 2026 januárjában lejárt, ami várhatóan segít visszafordítani a megújuló energia közlekedésben való részarányának közelmúltbeli csökkenését. A fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott azon támogatások kivezetését lehetne prioritásnak tekinteni, amelyek nem kezelik célzottan sem az energiaszegénységet, sem a valódi energiabiztonsági problémákat, hátráltatják a villamosítást, és nem kulcsfontosságúak az ipari versenyképesség szempontjából. Horvátországban a fosszilis tüzelőanyagokhoz nyújtott támogatások – többek között a 2026 márciusában az autópályák melletti töltőállomásokon újra bevezetett, a kőolajtermékekre vonatkozó szükséghelyzeti árplafon, valamint az ellenszolgáltatás fejében végzett szállítás során használt dízelüzemanyagra vonatkozó jövedéki adók részleges visszatérítése – gazdaságilag nem hatékonyak, állandósítják a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, továbbá nem ösztönzik a villamosítást, valamint a kibocsátásmentes járművekre és az egyéb fenntartható megoldásokra való átállást.

- (32) Figyelembe véve az éghajlattal kapcsolatos kockázatoknak való kitettségét és azok növekvő gazdasági hatását, Horvátország számára előnyös lenne az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és a fenntartható vízgazdálkodásra vonatkozó szakpolitikák ágazatokon és szinteken átívelően történő gyors végrehajtása, jobb koordinációja és szisztematikus nyomon követése is, építve a stratégiai/kritikus infrastruktúrába történő természet alapú és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens beruházásokra, többek között a part menti területeken és a szigeteken is. Mivel az időjárással és az éghajlattal kapcsolatos eseményekkel szembeni biztosítási fedezet továbbra is az egyik legalacsonyabb, kb. 2 %-os szinten van az Unióban, erősebb ösztönzőket kell létrehozni az éghajlati kockázatok biztosítására, különösen az árvizek és a tüzesetek tekintetében.
- (33) A körforgásos gazdaság felé tett előrelépés továbbra is lassú: magas a hulladéklerakás aránya, jelentős eltérések tapasztalhatók a megyék szintjén a települési szelektív hulladékgyűjtés terén, késik a hulladékgazdálkodási infrastruktúra kiépítése, valamint a körforgásos anyagfelhasználás jóval elmarad az uniós átlagtól. Bár Horvátország fokozatosan fejleszti stratégiai és jogi keretét a hulladékgazdálkodás és a körforgásos gazdaság javítása érdekében, a végrehajtás még mindig lemaradásban van, ami negatív hatással van mind a környezetre, mind a versenyképességre. Fokozni kell a körforgásos anyagfelhasználás arányát, hogy csökkenjen az anyagfelhasználás környezetre gyakorolt hatása, valamint növelje Horvátország stratégiai függetlenségét az importált nyersanyagok tekintetében. Előnyös lenne továbbá, ha Horvátország többet ruházna be a javító- és újrahasznosító központokba, továbbá intézkedéseket, ösztönzőket vagy adókedvezményeket fogadna el a másodnyersanyagok új termékekbe való integrálása érdekében.
- (34) Tekintettel arra, hogy a humán tőke döntő szerepet játszik az Unió versenyképességének és stratégiai autonómiájának fokozásában, a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket azoknak a humán tőkével kapcsolatos strukturális kihívásoknak a készségek, valamint az oktatás és a képzés területén való sürgős kezelése érdekében, amelyek akadályozzák a versenyképességet. A Horvátországnak címzett 2026. évi országspecifikus ajánlások hozzájárulhatnak az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásához.

- (35) A horvát munkaerőpiacon továbbra is pozitív tendenciák figyelhetők meg, bár a tartós strukturális és regionális kihívások visszavetik a versenyképességet és a növekedési potenciált. Számos ágazatban munkaerő- és készséghiányról számoltak be. Bár a foglalkoztatási ráta rekordmagasságba emelkedett, csökkentve az uniós átlaghoz viszonyított lemaradást és közelítve Horvátország 2030-as célkitűzéséhez, a foglalkoztatás a veszélyeztetett csoportok – például az idősek, az alacsony képzettségű munkavállalók és a fogyatékkal élők – körében továbbra is különösen alacsony. A fogyatékkal élők foglalkoztatási különbsége továbbra is az egyik legmagasabb az Unióban. A munkaerőpiaci részvétel regionális különbségei továbbra is jelentősek. A felnőttképzésben való korlátozott részvétel – különösen a nagyobb városi központokon kívül – korlátozza a munkaerőpiac szempontjából releváns készségeket, valamint hozzájárul a strukturális munkaerőhiányhoz, amely továbbra is meghaladja az uniós átlagot. Horvátország intézkedéseket hajt végre a munkaerőpiaci igények kezelése érdekében, amelyeket a helyreállítási és rezilienciaépítési terv és az Európai Szociális Alap Plusz támogat. Ezen intézkedések közé tartoznak az aktív munkaerőpiaci intézkedések, a továbbképzési és átképzési programok, valamint a külföldi munkavállalók munkaerőpiaci integrációjának javítását célzó reformok. Ezeket az erőfeszítéseket azonban fokozni kell, illetve hatékonyabbá kell tenni a veszélyeztetett csoportok jobb megcélzása, a képzési hiányosságok kezelése és a képzés munkaerőpiaci igényekhez való hozzáigazításának biztosítása, a felnőttképzésben való részvétel ösztönzése és a munkaerőpiac szempontjából releváns készségek javítása révén, többek között az oktatás különböző szintjein alkalmazott magas színvonalú tantervek által. Az oktatási rendszer reformjának teljes körű végrehajtása elengedhetetlen a kisgyermekkori nevelésben és gondozásban való nagyobb részvételhez és az iskolai oktatásban töltött idő növeléséhez, az alapkészségek megerősítéséhez, valamint a továbbképzés és a készségek elsajátításához szükséges jobb alap biztosításához. A szükséges infrastruktúra késedelmes kiépítése megakadályozza az egész napos oktatási modell időben történő végrehajtását, amelynek növelnie kell a tanítási órákat és javítania kell az alapkészségeket, miközben a kísérleti végrehajtás előrehaladásának értékelése továbbra is hiányzik. Folyamatos erőfeszítésekre van szükség a képzett tanárok arányának növelése érdekében, különösen a kisgyermekkori nevelés és gondozás területén, valamint a fizikát és más természettudományos, technológiai, műszaki tudományos és matematikai (STEM) tantárgyakat tanító tanárok tekintetében, hogy kezelni lehessen a tartós tanárhiányt, amely veszélyeztetheti az oktatás minőségét, különösen a távoli és vidéki területeken.

- (36) Bár történt előrelépés és Horvátország tett szakpolitikai erőfeszítéseket, az ország továbbra is jelentős társadalmi kihívásokkal néz szembe. A szegénység és a jövedelmi egyenlőtlenségek aránya csökkent bizonyos csoportok, főként a gyermekek körében, de az továbbra is magas, különösen az idősek, a fogyatékkal élő személyek és a vidéki területeken élők körében, és lassú az előrehaladás a szegénység csökkentésére vonatkozó, 2030-ra kitűzött nemzeti célkitűzés irányában. Az Unión belül azon országok közé tartozik, ahol a társadalmi juttatások – a nyugdíjak kivételével – a legcsekélyebb hatást gyakorolják a szegénység csökkentésére, továbbá a minimumjövedelem-rendszerek és a munkanélküli ellátások megfelelősége és lefedettsége továbbra is korlátozott. A nyugdíjtörvény közelmúltbeli módosításai – ideértve a kedvezőbb indexálási képletet, az éves nyugdíjkiegészítés bevezetését, a minimálnyugdíj emeléseit, illetve a munkával töltött hosszabb életszakaszért járó juttatásokat – hozzájárulhatnak a nyugdíjak megfelelőségének javításához. A tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférés továbbra sem kielégítő, és a növekvő kereslethez képest korlátozott az otthoni és közösségi gondozáshoz való hozzáférés, magasak az igénybe vevők általi közvetlen költségek, illetve az idősek kielégítetlen gondozási igényei, amelyek a legmagasabbak közé tartoznak az EU-ban. Ez aránytalan gondozási terheket ró az informális gondozókra, különösen a nőkre, csökkentve munkaerőpiaci részvételüket. E kihívások kezelése hozzájárulna a felfelé irányuló társadalmi konvergenciához.
- (37) Az egészségügyi ellátás fenntarthatóságának, elérhetőségének és minőségének kezelésére irányuló folyamatos erőfeszítések ellenére az egészségügyi eredmények javulása továbbra is lassú ütemben halad, és szükség volna ezen erőfeszítések célzottabbá tételére; emellett a megelőzésre is csupán korlátozott figyelmet fordítottak. Az egészségügyi dolgozók egyenlőtlen eloszlása továbbra is jelentősen akadályozza az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést a szigeteken, valamint a távoli és vidéki területeken. A munkaerőhiány kezeléséhez az egészségügyi szakemberek számának növelésére, valamint a képzésük, felvételük és megtartásuk javítására van szükség, különös figyelmet fordítva a földrajzi egyenlőtlenségekre.
- Bár az e-egészségügy erősödik, az online egészségügyi szolgáltatásokat igénybe vevő lakosság aránya továbbra is az egyik legalacsonyabb az Unióban. A megelőzhető halálozás az elmúlt évtizedben csak kismértékben csökkent, és a betegségek megelőzése vagy megjelenésének késleltetése érdekében a kulcsfontosságú magatartási kockázati tényezőkkel kapcsolatos célzottabb intézkedésekre, valamint az egészségügyi ágazaton túl a közigazgatás egészében megvalósuló fokozott koordinációra van szükség.

- (38) A megfizethető lakhatás Horvátországban továbbra is aggodalomra ad okot. A kínálatot korlátozza az üres lakások és a rövid távú bérbeadások magas aránya, különösen a nagyvárosokban és a part menti területeken, ahol az áremelkedések nagyjából megfelelnek a jövedelemnövekedésnek, ami rontja a megfizethetőséget. Horvátország elfogadta a 2030-ig szóló nemzeti lakáspolitikai tervet, és a terv egyes intézkedéseit – többek között a lakásadó-reformokat – már végrehajtotta, de a lakáspiac javítása és a lakhatás megfizethetőségének növelése érdekében további reformokra van szükség. A lakáspolitikai terv hatékony és összehangolt végrehajtása – különösen a nagy kereslettel rendelkező területeken a lakáskínálat megerősítésére és az üres lakások aktiválására irányuló, helyi szinten releváns intézkedések – javítaná a megfizethető lakhatást. Horvátország nem rendelkezik a szociális lakásra vonatkozó olyan nemzeti szintű nyomonkövetési kerettel sem, amely decentralizált és amelyet helyi szinten kezelnek. Bár a helyi önkormányzatok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy meghatározzák a helyi szociális lakhatási igényeket, a nemzeti nyomonkövetési keret jobban felmérné a kiszolgáltatott csoportok lakhatási kihívásait az egész országban, és információkkal szolgálna a megfelelő szakpolitikai intézkedésekhez a megfizethető és szociális lakhatás kapcsán.
- (39) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik keretében – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2026. évi ajánlás végrehajtása érdekében. Horvátország esetében az 1. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó első, második és harmadik ajánlás végrehajtásához, a 2. ajánlás az euroövezetre vonatkozó negyedik ajánlás végrehajtásához, a 3. ajánlás az euroövezetre vonatkozó hetedik, kilencedik és tizedik ajánlás végrehajtásához, a 4. ajánlás az euroövezetre vonatkozó hetedik ajánlás végrehajtásához, az 5. ajánlás pedig az euroövezetre vonatkozó ötödik ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Horvátország 2026-ban és 2027-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Tekintettel a nettó kiadások ajánlott felső határától való, 2025-ig rögzített és a Bizottság által 2026-ra előre jelzett lényeges eltérésre, hozzon intézkedéseket a nettó kiadások oly módon történő ellenőrzésére, hogy azok megfeleljenek a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátáknak, ugyanakkor használja ki a Tanács által aktivált nemzeti mentesítési rendelkezés által nyújtott rugalmasságot. Összességében fokozza a védelmi és biztonsági kiadásokat és készülséget, ugyanakkor biztosítsa az államadósság fenntarthatóságát és a kiadások hatékonyságát, és fokozatosan igazítsa ki a költségvetést a strukturálisan magasabb védelmi kiadások fenntartása érdekében. Biztosítsa, hogy az energiaárak válság okozta emelkedése által gyakorolt hatás enyhítése érdekében hozott intézkedések ideiglenesek legyenek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások védelmére vagy az energiaigényes vállalkozások szükségleteinek kezelésére irányuljanak, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket, továbbá az intézkedések költségvetési terhei összeegyeztethetők legyenek az uniós költségvetési keretrendszer szerinti kötelezettségvállalásokkal. Javítsa a közkiadások hatékonyságát a kiadások rendszeres felülvizsgálata által a költségvetési keret szerves részeként betöltött szerep megerősítése révén. Vizsgálja felül a kiadások hatékonyságát. Továbbra is mozdítsa elő a rendszeres ingatlanadóra vonatkozó reformot a közigazgatási infrastruktúra kiépítésével és egy értékalapú rendszer bevezetésével.
2. Biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében megvalósuló reformok és beruházások folytonosságát. Tartsa fenn a kohéziós politikai programok végrehajtásának lendületét, adott esetben a kohéziós politikai keret félidős felülvizsgálata keretében elfogadott stratégiai prioritásokhoz történő forrásátcsoportosításokra és rugalmassági mechanizmusokra építve.

3. Mozdítsa elő az állami kutatóintézetek és egyetemek konszolidációját, együttműködését és adott esetben összeolvadását. Mozdítsa elő a K+I beruházásokat, valamint a K+I koordinációját és irányítását, miközben figyelembe veszi a regionális egyenlőtlenségeket. Továbbra is javítsa a különböző finanszírozáshoz való hozzáférést és mélyítse el a tőkepiacokat a lakossági és intézményi befektetők részvételének további megkönnyítése, a kockázati tőke bővítése, a tőzsdei jegyzés akadályainak felszámolása és a vállalatirányítás megerősítése révén. Egyszerűsítse a szabályozást és csökkentse az adminisztratív terheket a kormányzati szintek közötti jobb koordináció és a digitális eszközök integrációja révén, valamint egyszerűsítse az engedélyezést a tiszta iparra való átállás támogatása érdekében. Vonja össze a helyi szintű közigazgatási funkciókat és/vagy önkormányzatokat és javítsa az emberierőforrás-menedzsmentet. Javítsa tovább az igazságügyi rendszer hatékonyságát. Gyorsítsa fel a széles sávú hálózatok kiépítését a rosszul ellátott területeken, különösen a vidéki területeken és a szigetekeken.
4. Gyorsítsa fel a megújuló energia elterjedését a nagykereskedelmi villamosenergia-árak csökkentése érdekében a villamosenergia-hálózatok korszerűsítése és a villamosenergia-tárolásba való beruházás révén. Mozdítsa elő az intelligens fogyasztásmérők bevezetését és támogassa a dinamikus szerződéseket. Egyszerűsítse a megújuló energiaforrásokra és az energiaközösségekre vonatkozó engedélyezési és hálózati csatlakozási eljárásokat. Gyorsítsa fel az energiahatékonysági intézkedések végrehajtását, valamint mozdítsa elő a fűtésre és hűtésre vonatkozó hatékony és zöld megoldásokat. Mozdítsa elő a fenntartható városi közlekedést, a vasúti közlekedést és a közúti közlekedés villamosítását. Fokozatosan vezesse ki a fosszilis tüzelőanyagokat, különösen a közlekedési ágazatban. Kezelje a természeti veszélyekből fakadó kockázatot az irányítás javítása, az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciába való beruházás és az éghajlati kockázatbiztosítással kapcsolatos ösztönzők létrehozatala által. Folytassa a körforgásos gazdaság előmozdítását.

5. Csökkentse a munkaerő- és készséghiányt a munkaerőpiaci részvétel előtt álló akadályok felszámolása, az oktatás valamennyi szinten való megerősítése – különös tekintettel az alap- és STEM-készségekre –, továbbá elegendő képzett tanár biztosítása révén. Erősítse meg a továbbképzést és az átképzést, és fokozza a munkaalapú tanulást. Irányítsa célzottabban az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket a veszélyeztetett csoportokra, valamint fokozza a tehetségek vonzására, fejlesztésére és megtartására irányuló erőfeszítéseket. Csökkentse a szegénységet és jövedelmi egyenlőtlenségeket a szociális ellátások megfelelőségének növelése révén, valamint az ellátások célzottabbá tétele révén tartsa fenn a költségvetési fenntarthatóságot. Javítsa a formális otthoni és közösségi tartós ápolás-gondozáshoz való hozzáférést. Hozza egyensúlyba az egészségügyi dolgozók és intézmények földrajzi eloszlását, ruházzon be az e-egészségügybe, erősítse meg a megelőzést. Növelje a lakáskínálatot a nagy keresletű területeken, valamint javítsa a megfizethető és szociális lakhatás nyomon követését.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
